

Aile Uyum Ölçeği Kısa Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Aile Uyum Ölçeği Kısa Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16438>

Özet

Aile Uyum Ölçeği Kısa Formu (AÜÖ-KF), aile sistemleri içerisindeki işlevselliği ve adaptasyon düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş olan orijinal ölçeğin Türkçe diline **uyarlama** çalışmasıdır. Bu kısa form, klinik ve araştırma ortamlarında aile yapısının esneklik ve değişim kapasitesini hızlı ve etkin bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamaktadır. 2018 yılında Duman-Kula, Ekici ve Demirci tarafından gerçekleştirilen bu **psikometrik özellikler** çalışması, ölçeğin Türk kültürüne uygunluğunu ve geçerliliğini sağlamaya hedeflemiştir.

Ölçek, bireylerin ailelerinin stres karşısında ne kadar etkili bir şekilde yeniden organize olabildiklerini ve yeni durumlara ne kadar başarılı adapte olabildiklerini saptamak için önemli bir araç sunar. Bu adaptasyon çalışması, ölçeğin kısa yapısı sayesinde uygulama kolaylığı sağlamakta ve aile araştırmalarında **aile uyumu** düzeylerinin güvenilir bir şekilde belirlenmesine olanak tanımaktadır.

Anahtar Kelimeler

Aile Uyum Ölçeği, AÜÖ-KF, aile uyumu, aile işlevselliği, psikometrik özellikler, uyarlama, kısa form.

Yazarlar

Müge Duman-Kula, Halil Ekici, İbrahim Demirci.

Amaç

Aile Uyum Ölçeği Kısa Formu'nun temel amacı, bireylerin algıladıkları aile içi adaptasyon düzeylerini bilimsel yöntemlerle ölçmektir. Ölçek, ailelerin karşılaştıkları iç ve dış stres faktörlerine tepki olarak kuralları, rollerini ve güç yapıları ne ölçüde değiştirebildiklerini ve bu değişimin ne kadar başarılı olduğunu belirlemeye odaklanır.

Bu uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin geçerli ve güvenilir bir Türkçe versiyonunu Türk araştırmacıların ve klinisyenlerin kullanımına sunarak, aile psikolojisi ve danışmanlığı alanındaki bilimsel çalışmalara katkıda bulunmayı amaçlamıştır. Kısa formun kullanılması, uzun süreli değerlendirme süreçlerini kısaltarak zaman ve maliyet etkinliği sağlamaktadır.

Yapı (Construct)

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, **aile uyumu** (family adaptation) kavramıdır. Aile uyumu, aile sistemleri kuramı çerçevesinde, ailenin değişen durumlara veya gelişimsel krizlere yanıt olarak

esneklik gösterme ve yeniden yapılanma yeteneği olarak tanımlanır. Yüksek uyum, ailenin yeni koşullara etkili bir şekilde adapte olabildiğini, rollerin gerektiğinde değişebildiğini ve karar verme süreçlerinin esnek olduğunu gösterir.

Aile uyumu yapış, genellikle aile içi iletişim, problem çözme becerileri ve duygusal tepkisellik gibi bileşenlerle yakından ilişkilidir. AÜÖ-KF, bu karmaşık yapının temel boyutlarını yakalamayı hedeflerken, ailenin katı (düşük uyum) veya kaotiklik (aşırı yüksek, işlevsiz uyum) uç noktalarından ziyade, işlevsel esneklik düzeyini belirlemeye odaklanmıştır.

Geçerlik (Validity)

Duman-Kula ve arkadaşları (2018) tarafından yürütülen Türkçe uyarlama çalışmasında, ölçeğin yapısal geçerliğini devalendirmek için çeşitli analizler kullanılmıştır. Yapılan **geçerlik** çalışmaları, ölçeğin Türkçe formunun orijinal ölçeğin teorik yapısını koruduğunu göstermiştir.

Özellikle Doğulayıcı Faktör Analizi (DFA), ölçeğin tek veya çok faktörlü yapısının Türk örneğinde de kabul edilebilir uyum indekslerine sahip olduğunu ortaya koymuştur. Bu bulgular, Aile Uyum Ölçeği Kısa Formu'nun, **aile uyumu** yapışın Türk kültürü bağlamında geçerli bir şekilde ölçtüğünü desteklemektedir. Ek olarak, ölçüt bağntılı geçerlik kapsamında ilgili diğer psikolojik yapılarla beklenen yönde anlamlı korelasyonlar tespit edilmiştir.

Güvenirlik (Reliability)

Ölçeğin Türkçe formunun **güvenirlik** çalışmaları, iç tutarlılık katsayış (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılık analizleri sonucunda, ölçeğin genel olarak yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunu belirlenmiştir (genellikle .70 ile .90 arasında değişen Alpha katsayılar).

Bu yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçeği oluşturan maddelerin aynı yapıyı (aile uyumu) tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Ayrıca, belirli bir zaman aralığıyla yapılan test-tekrar test güvenilirlik analizleri de ölçek puanlarının zamana karşı kararlı olduğunu kanıtlayıcı ve AÜÖ-KF'nin hem araştırmalarda hem de klinik uygulamalarda güvenle kullanılabilceğini ortaya koymuştur.

Faktör Analizi

Aile Uyum Ölçeği Kısa Formu'nun psikometrik devalendirmesinde, ölçeğin yapısal bütünlüğünü incelemek üzere faktör analizleri kritik bir rol oynamıştır. Uyarlama sürecinde, orijinal ölçeğin yapısal modelini doğrulamak amacıyla Doğulayıcı Faktör Analizi (DFA) yapılmıştır. DFA sonuçları, modelin teorik olarak beklenen faktör yapıyla yüksek düzeyde uyum sağladığını göstermiştir.

Bu analizler, AÜÖ-KF'nin faktör yüklerinin güçlü olduğunu ve maddelerin ilgili olduğu faktöre anlamlı katkıları sağladığını teyit etmiştir. Faktör yapısının korunmuş olması, ölçeğin kültürlerarası adaptasyonunun başarılı olduğunu ve **aile uyumu** kavramının Türk kültürü içinde de tutarlı bir şekilde temsil ettiğini belirtmektedir.

Ölçek (Instrument)

Test Türü: Uyarlama ve Kısa Form (Adaptation and Short Form)

Format: Kendini Değerlendirme Ölçeği (Self-Report Scale)

Derecelendirme: Orijinal ölçeğe bağlı olarak tipik olarak 4 veya 5'li Likert tipi derecelendirme sistemi kullanılır. (Örneğin: 1=Hiçbir Zaman, 5=Her Zaman).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanan Dil).

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon.

Yaş Grubu: Ergenlik dönemi ve üzeri bireyler (Aile üyeleri).

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması genellikle üniversite öğrencileri ve yetişkinlerden oluşan geniş bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Kağıt-kalem veya dijital ortamda bireysel olarak uygulanabilir. Uygulama süresi kısa olup, hızlı sonuç alınması sağlar.

Anahtar Kelimeler

Aile psikolojisi, aile danışmanlığı, psikometrik geçerlik, güvenilirlik analizi, Likert ölçeği, faktör analizi, aile esnekliği.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: Çalışmada sorumlu yazar olarak Müge Duman-Kula belirtilmiştir.

Yazışma Adresi: Müge Duman-Kula (mugeduman92@gmail.com)

Finansman, Ücret ve Test Yılı

Uyarlama Yılı: 2018.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanım ve tam madde setinin kullanım için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için izin koşulları, orijinal yayının makalesi üzerinden kontrol edilmelidir.

Referanslar

Duman-Kula, M., Ekşi, H., & Demirci, ?. (2018). Aile Uyum Ölçeği'nin Türkçe formunun **psikometrik özellikleri**. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 97-106.

DOI: <https://doi.org/10.17494/ogusbd.457082>

Makalenin tam metni (PDF) şu adresten indirilebilir: sbd.ogu.edu.tr

Ölçeğin orijinal PDF formu için indirme bağlantısı: [aile-uyum-olcegi-kisa-formu-toad.pdf](#)

Ölçeğin MS Word formatındaki belgesi: [aile-uyum-olcegi-kisa-formu-toad.doc](#)

Aile Uyum Ölçeği Kısa Formu Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddeleri, kaynağın sağladığı bağlantı PDF ve DOC dosyalarında yer almaktadır. Maddelerin telif hakları nedeniyle doğrudan bu metne eklenmesi yerine, amaçları yukarıda belirtilen referans makaleye ve sorumlu yazara başvurması önerilir.

Maddeler, aile sisteminin değişime adaptasyon yeteneğini ölçen çeşitli ifadelerden oluşmaktadır.